

Fråga om tidpunkt för ett beslut om löneutmätning

JO Cecilia Nordenfelt meddelade den 11 april 2008 ett beslut med följande lydelse.

Bakgrund

I ett yttrande i detta ärende har Kronofogdemyndigheten lämnat följande redogörelse.

AA restfördes den 18 april 2007 för två obetalda felparkeringsavgifter jämte grundavgifter. I samband med att målen registrerades in skickades en underrättelse ut till AA av vilken framgick skuldens storlek samt vilket datum skulden senast skulle betalas för att han skulle undgå exekutiva åtgärder (den s.k. avidagen). I förevarande fall angavs avidagen till den 9 maj 2007.

Den 27 april 2007 nedsattes kapitalbeloppen med anledning av att betalning inkommit till Vägverket. Som obetald skuld kvarstod då Kronofogdemyndighetens grundavgifter om sammanlagt 1 000 kr. I stället för att vidta exekutiva åtgärder när avidagen passerats skickades en ny underrättelse ut till AA. Som avidag angavs denna gång den 7 juni 2007.

Den 25 maj 2007 skickades blanketten ”Redogörelse för inkomstförhållanden” till AA. Som sista svarsdag angavs den 8 juni 2007. Eftersom ingen betalning inkommit den 7 juni 2007 meddelades ett beslut om löneutmätning den 8 juni 2007. Den 14 juni 2007 inkom full betalning varefter löneutmätningens beslutet upphävdes den 18 juni 2007. Några medel hann därför inte utmätas innan beslutet hävdes.

Anmälan

I en anmälan till JO anförde BB för AA räkning att CC vid Kronofogdemyndighetens kontor i Malmö genom att fatta beslut om löneutmätning en dag för tidigt inte hade tillgodosett AA:s rättssäkerhet.

Utredning

Anmälan remitterades till Kronofogdemyndigheten för yttrande.

I sitt remissvar hänvisade Kronofogdemyndigheten – kronodirektören DD – till ett yttrande från Södra indrivningsavdelningen (ej medtaget här). Efter att ha lämnat den redogörelse för bakgrunden som har återgetts ovan gjorde myndigheten följande bedömning.

Av 4 kap. 12 § utsökningsbalken framgår att gäldenären skall underrättas om målet innan utmätning sker och att underrättelsen skall ske så tidigt att denne kan bevaka

sin rätt. Underrättelsen får inte underlåtas annat än om det föreligger risk för att gäldenären exempelvis undanskaffar egendom. Av praxis framgår tydligt att en sådan underrättelse är en förutsättning för att utmätning skall få ske, se exempelvis NJA 1971 s. 375 och RH 1990:120.

Beträffande förfarandet vid utmätning av lön finns i 7 kap. 7 § utsökningsbalken särskilt reglerat att gäldenären, innan ett beslut om utmätning meddelas, skall ges tillfälle att yttra sig. Detta sker genom att en särskild blankett, ”Redogörelse för inkomstförhållanden”, skickas ut till gäldenären för ifyllande, se 7 kap. 5 § utsökningsförordningen.

I förevarande fall har AA tillsänts underrättelse om målet och beretts tillfälle att yttra sig inför löneutmätningen. Han har dessutom tillsänts en extra underrättelse (påminnelse) avseende de kvarstående grundavgifterna, något som närmast får betraktas som en ren serviceåtgärd, jfr 6 kap. 2 § utsökningsförordningen.

Enligt myndighetens uppfattning har handläggarens åtgärd att meddela beslut samma dag som den dag som angetts som sista svarsdag för inkomstredogörelsen inte inneburit att AA:s rättssäkerhet på något sätt åsidosatts. Detta då såväl 4 kap. 12 § som 7 kap. 7 § utsökningsbalken uppfyllts. Däremot menar myndigheten att handläggaren trots det givetvis borde ha inväntat även det senare datumet innan löneutmätningens beslut fattades och att det är beklagligt att så inte skedde. Någon faktisk betydelse för handläggningen av ärendet har dock detta inte inneburit.

BB kommenterade remissvaret.

Bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att AA dels fick två sådana underrättelser om målen som avses i 4 kap. 12 § utsökningsbalken om själva målen, dels vid två tillfällen fick möjlighet att yttra sig inför ett eventuellt löneutmätningensbeslut enligt 7 kap. 7 § utsökningsbalken. Sedan själva skulderna betalats och endast grundavgifterna återstod gav nämligen myndigheten den 25 maj 2007 honom ett ytterligare tillfälle att komma in med en redogörelse för sina inkomstförhållanden. Myndigheten angav den 8 juni 2007 som sista dag för svar. Den dagen fattade myndigheten beslut om löneutmätning i AA pension.

Det finns naturligtvis inget att invända mot att Kronofogdemyndigheten som en serviceåtgärd skickar ytterligare underrättelser m.m. till en gäldenär. När det gäller underrättelser enligt 4 kap. 12 § utsökningsbalken om ett mål om utmätning finns det dessutom en föreskrift i 6 kap. 2 § utsökningsförordningen (1981:981) att ytterligare underrättelser skall lämnas när det är påkallat.

I det nu aktuella fallet hade myndigheten valt att ge AA en ytterligare möjlighet att yttra sig enligt 7 kap. 7 § utsökningsbalken. I det läget borde myndigheten givetvis ha avvaktat någon dag efter den sista svarsdagen innan den fattade beslutet om löneutmätning. Detta gäller oavsett om detta innebar någon rättsförlust för AA eller inte.

Ärendet avslutas med den kritik som ligger i det nu sagda.